

Lliçó “Aventures en millorar el món amb la teva professió”

A càrrec d'Adrià Garriga-Alonso, alumni d'Enginyeria Informàtica de la UPF i Premi Extraordinari Fi d'Estudis (2015-2016)

Impartida durant l'acte de lliurament dels Premis Extraordinaris de Fi d'Estudis 2021-2022, celebrat a l'auditori del campus del Poblenou de la UPF el 21 de desembre del 2022

Text íntegre de la lliçó

Salutacions a totes les premiades i premiats!

Des de que jo també vaig ser en aquest auditori el 2017, he dedicat la meva trajectòria professional a fer el major bé al major nombre d'éssers possibles.

Ja aleshores, llegint assajos, *papers* i discussions *online*, em vaig convèncer que el desenvolupament de la intel·ligència artificial seria un procés amb grans oportunitats, però alhora amb grans perills per a la humanitat.

Crec que, en les properes dècades, és probable un risc d'extinció humana d'almenys una sisena part en mans d'una intel·ligència artificial sobrehumana que, accidentalment, té objectius que no són compatibles amb la nostra existència. Tal com estan les coses ara, estem jugant a la *ruleta russa* amb la vida d'origen terrestre. En total, menys de mil persones treballem directament per evitar-ho.

Utilitzaré aquesta part del vostre valuós temps per a argumentar que vosaltres hauríeu de fer el mateix i no em refereixo a treballar en intel·ligència artificial. Vull inculcar-vos ambició. Argumentaré que el projecte de millorar el món té una envergadura i dificultat acceptable per a graduades amb talent com vosaltres. Si ho fem, podem mantenir una vida plena i satisfactòria, que deixi espai per a amics i família, expressió artística, esport...

L'impacte positiu que podeu tenir és sorprenentment gran, fins i tot amb un esforç molt modest. Si dirigiu la vostra trajectòria professional a solucionar els problemes del món, els canvis positius que podeu portar són enormes. Tots tenim l'obligació moral d'intentar-ho.

Per què contribuir per sobre de ser un bon ciutadà?

Si mirem només pels nostres interessos i pels d'aquells del nostre voltant, estarem ignorant el patiment de centenars de milions d'humans en l'actualitat, de multitud d'animals i d'altres éssers. N'és un bon exemple l'experiment del nen ofegant-se en una bassa de Peter Singer, que exposa a la seva obra *Famine, Affluence and Morality* (1972).

En aquesta obra, descriu un escenari en què un nen s'està ofegant en una bassa i un home de negocis, amb un vestit molt car, passa per la zona i veu que el nen s'ofega. Aleshores, es pregunta: és correcte passar de llarg i deixar un nen a la bassa?. No, el que hem de fer és rescatar el nen, tot i que el vestit car es faci malbé. És una manera de posar de manifest la desigualtat que hi ha al món i com de lluny està la moralitat d'un sector de la població respecte a les necessitats d'altres persones.

Guanyem diners per donar-los

El salari mitjà a Espanya per a graduats és de 25.000 euros anuals. Si en dones una desena part (amb GiveDirectly s'arriba a transferir 2.250 euros) als més pobres cada any (el pressupost d'una família als països més empobrits ronda els 1.000 dòlars anuals) o la meitat per salvar vides front al risc de mort per malària, que està molt bé, al final d'una vida de feina, hauràs salvat 22 vides. És una quantitat immensament respectable, superior al que hi destina gairebé tothom als països rics i que es troba en una situació similar.

Però no vull criticar massa els graduats normals, que guanyen el salari mitjà. Com sou graduats d'elit d'una de les millors universitats de l'Estat, probablement el vostre salari sigui més alt, especialment en seguir avançant professionalment. Si emigreu, les quantitats que es poden arribar a donar, sense canviar gaire els plans professionals, són molt més altes. Es poden arribar a salvar 10 vides a l'any amb un modest sacrifici del 20% del salari d'un programador dels EEUU.

Treballem directament 80.000 hores

Malauradament, això només és la part superficial d'allò que es pot fer per millorar el món. Sempre hi ha maneres noves de contribuir-hi, que necessiten persones amb talent i treballadores per a trobar les idees i realitzar-les.

És per això que la manera de tenir el major impacte positiu sobre la societat és dedicar-hi la vostra trajectòria professional. Per què fer això i no una altra cosa que ara us sembli més interessant, o seguir la vostra passió?

Tot i que acceptem aquest argument moral, cal tenir en compte la recerca de la iniciativa 80.000 hores d'una ONG (hores que es calcula que una persona treballa durant la seva trajectòria professional). Aquesta recerca indica que els factors més importants per a la satisfacció a la feina són els teus companys (que sigui interessant parlar amb ells i que siguin bones persones) i sentir-se útil i apreciat. També és important per a la satisfacció laboral fer una feina en què ets competent. En aquest sentit, les claus són:

- El fet de treballar amb d'altres persones que volen fer el bé.
- Et sentirà útil i apreciat, en funció de si creus que el que fas és útil i ho fas bé.
- Monetàriament, fent una feina així, sols guanyar una mica menys, però encara guanyes suficient per a una vida digna.

Una de les qüestions amb una importància més bèstia i de major interès que he conegut després de fer el grau és l'organització i coordinació d'equips amb un objectiu concret: coordinar moltes persones, tenint en compte els costos de les operacions i el seu impacte social. Per exemple, Lead Exposure Elimination Project, cofundada per una companya meua de Cambridge que va estudiar medicina, Lucia Coulter, amb d'altres professionals, treballa amb governs d'arreu del món per eliminar la pintura amb plom, que no és més barata que la produïda sense plom. Així doncs, tant els productors com la població hi surten guanyant.

Els que no tenen veu

Les oportunitats de millora més grans estan en advocar pels que no tenen veu, literalment: Els animals no-humans, de granja i salvatges i les generacions futures.

Els animals

Globalment, hi ha 6.000 milions de gallines ponedores. La majoria viuen vides absolutament miserables: atrapades en una gàbia individual, on pràcticament no es poden moure. Del 20 al 80% d'aquestes gallines tenen fractures als ossos. En un any, quan ja no ponen tant, són matades i substituïdes. No és un problema d'altres països amb manca de regulacions al respecte: a Europa, hi ha 200 milions de gallines ponedores en gàbies. En d'altres sistemes comercials, les condicions són millors, però tot i això no són bones, segons Compassion in World Farming.

Hi ha algunes organitzacions que treballen en la indústria agrícola perquè adopti estàndards de benestar millors. Per exemple, la Humane League treballa en diversos països amb aquest objectiu.

Generacions futures

Les generacions futures encara no existeixen i, per tant, encara no poden advocar per elles mateixes. No es poden defensar contra pandèmies ni resoldre el problema de l'alineament de la intel·ligència artificial.

Conclusions finals

És molt trist que salvar vides sigui tan barat i fàcil i no es faci. Indica una distribució dels recursos molt desigual. Tot i això, aquest és el món que tenim i l'únic constructiu que podem fer és treballar per solucionar-ho.

El missatge que vull que recordeu és el següent:

Si ignorem el patiment global, és difícil viure una vida ètica, especialment si ets una persona amb talent i bons hàbits de treball i, per tant, hi pots contribuir més, fent relativament menys esforç, com vosaltres ho heu de fer per haver guanyat aquest premi.

Vosaltres podeu! Podeu tenir un impacte enorme sobre el món, canviant-lo de manera positiva. Si penseu amb racionalitat, per canviar el que creieu que cal canviar davant de l'evidència i amb arguments, podeu trobar quines són les maneres de millorar el món. Moltes d'aquestes maneres passen per fer-ho amb la vostra professió, a partir de l'esforç enorme que es fa a la feina.

El meu email és adria.garriga@gmail.com i estaré encantat de parlar sobre aquest tema i sobre les trajectòries professionals en general.